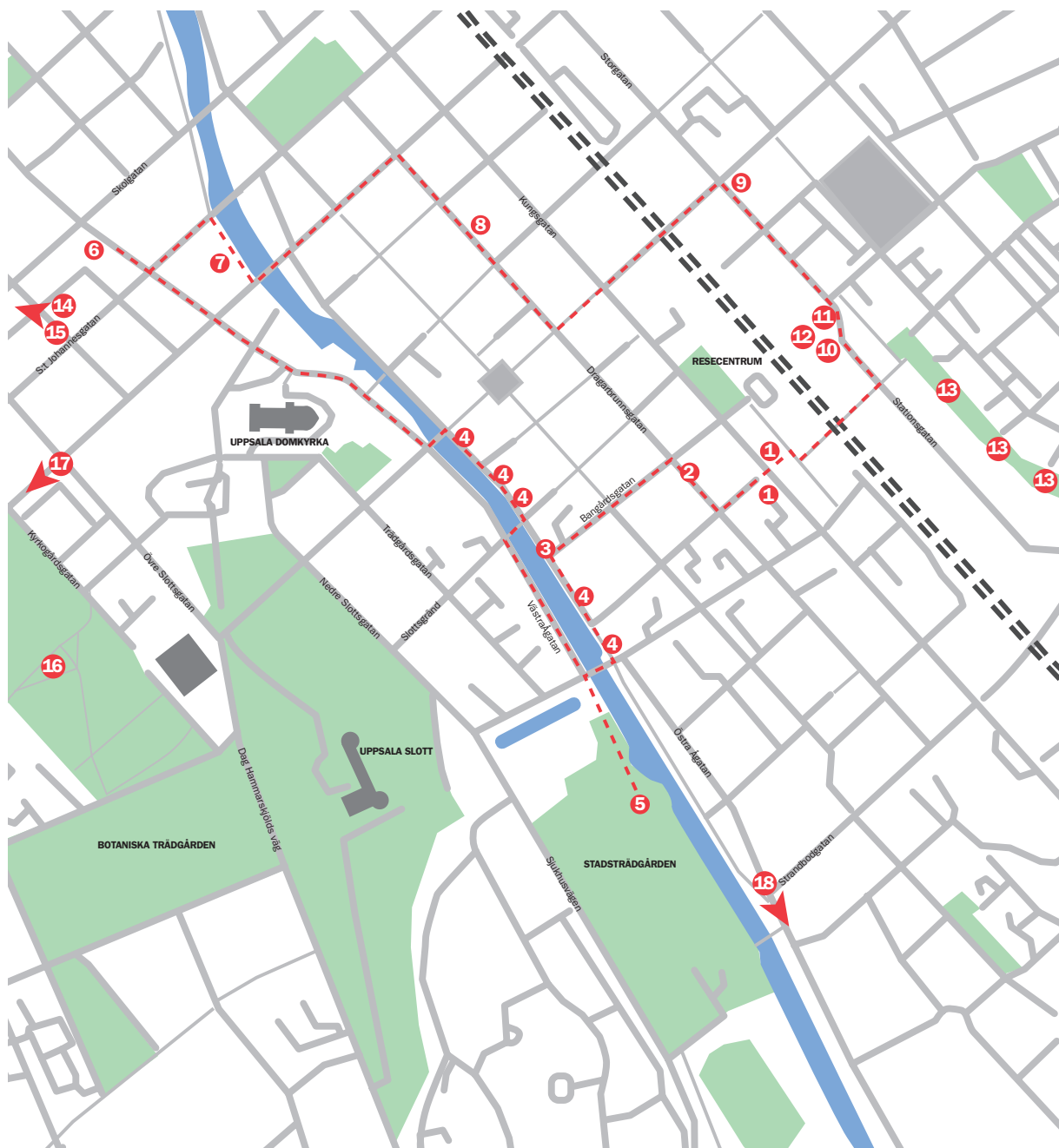

Konststråk – Kvinnliga konstnärer

I Uppsalas stadsrum har kvinnor genom historien inte fått ta särskilt stor plats, varken som namngivet avbildade i konsten eller som konstnärer till offentlig konst. När du går runt i Uppsala möts du därför till stor del av porträtt av män på piedestal skapade av manliga konstnärer. Innan år 2000 hade Uppsala kommun inte ett enda offentligt konstverk skapat av en kvinnlig konstnär i stadens centrala delar. Tanken med den här konstvandringen är att uppmärksamma kvinnliga konstnärer och deras verk, och de två minnesmärken över kvinnor som finns i Uppsala.

Stråkets längd: cirka 3,7 km

1. Ledljus

Helena Laukkanen (1972–) och Gert Ove Wågstam (1952–)
2011, material: ett verk i rostfritt stål, silikon och LED-ljus samt ett verk i aluminium och LED-ljus

Tillsammans med landskapsarkitekter har Helena Laukkanen och Gert Ove Wågstam

varit med och format platsen runt Uppsala resecentrum. Samarbetet har resulterat i de skyddslock som täcker sommarens fontäner på vintern, veckade gallerverk på elcentralen med ljusspel under den mörka delen av dygnet och en båge på en husvägg vid Vretgränd med belysning som reagerar på förbipasserande. Betongglasmosaiker i marken längs gångstråken ingår också.

2. Living room

Natasha Dahnberg (1969–)
2011, material: lackad järnplåt
Katarina Sunkvist Zohari (1966–)
2011, material: patinerad brons

Tillsammans med landskapsarkitekten Anna Varenhorst har Natasha Dahnberg och Katarina Sundkvist Zohari gestaltat Olrogs plats, en del av Dragarbrunnsgatan och en etapp i den

stora upprustningen av gatustråket som gjordes i början av 2000-talet. Genom konstverk som för tankarna till golvlampor, tyllgardiner och sittplatser skapas känslan av ett vardagsrum mitt i stadsbilden.

3. Minnesmärke över Fadime Sahindal

Hanna Beling (1972–)
2013, material: brons, rostfritt stål

Fadime Sahindal (1975–2002) växte upp i Uppsala. Under sitt liv kämpade hon för jämställdhet och mot hedersrelaterat våld. Hon mördades av sin pappa 2002 på grund av familjens

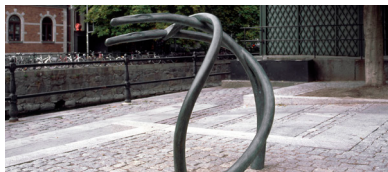
motstånd mot hur hon levde sitt liv. Minnesmärket är rest över hennes mod, och över hennes kamp för den fria viljan och rätten att välja sitt eget liv. Spegeln i rostfritt stål skickar tillbaka frågan – vad gör jag själv för att bidra till en bättre värld? Konstverket är Uppsalas enda minnesmärke över en kvinna förutom porträttreliefen av Anna-Maria Lenngren som sitter i muren utanför Uplands nation på Syslomanngatan.

4. In Manus Tuas

Kajsa Mattas (1948–)
2003–2004, material: brons, relief i diabas

Som en del av ett projekt för att förbättra centrala Uppsalas stadsrum fick konstnären Kajsa Mattas, tillsammans med landskapsarkitekt Mattias Nordström, uppdraget att omskapa sträckan längs Fyrisån mellan Nybron och Islandsbron. In Manus Tuas består av reliefer samt fem separata skulpturer: Drakar, In Manus Tuas, Ängel, Jona och den stora fisken, Teresa. Konstnären blandar religiösa och bibliska motiv med inspiration från vattnets närhet och fornnordisk historia.

4. Drakar, 2003

4. In manus tuas, 1998, replik 2003

4. Reliefer, 2003

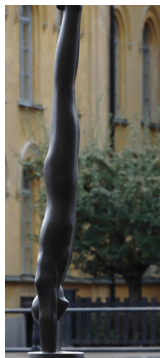
4. Ängel, 2003

4. Jona och den stora fisken, 2004

4. Teresa, 2004

5. Pelle Svanslös

Kristina Jansson (1946–)
2012, material: brons

Konstnären Kristina Janssons bronsskulptur i Stadsträdgården

föreställer Uppsalas mest kände katt, Pelle Svanslös, huvudkaraktären i barnböckerna av Gösta Knutsson (1908–1973).

6. Anna Maria Lenngren

Johan Tobias Sergel (1740–1814)

1800, replik 1954, material: brons

Detta konstverk är skapat av en manlig konstnär, men är Uppsalas första porträtt av en namngiven kvinna i offentlig miljö. Johan Tobias Sergels profilrelief föreställer författaren och

poeten Anna Maria Lenngren (1754–1817) som växte upp i Uppsala och bodde i huset mitt över gatan. 200 år efter författarens födelse placerades verket i muren till Uplands nation.

7. ODjuret

Katarina Sundkvist Zohari (1966–)
2008, material: brons

Katarina Sundkvist Zoharis ODjuret är en hyllning till Uppsalas maskör

Orpheus Drängar (OD-kören). Verket är inspirerat av sagan om Orfeus från den grekiska mytologin som också givit maskören sitt namn. Enligt berättelsen sjöng och spelade Orfeus så vackert att vilda djur blev tama.

8. Déjà vu

Ebba Matz (1963–)
2010, material: rostfritt stål, diabas

Déjà vu betyder "det redan sedda" och konstverket kom till när Dragar-

brunnsgatan rustades i början av 2000-talet. Inspirationen bakom verket kommer från det så kallade Rorschach-testet (efter psykiatern Hermann Rorschach), som är en metod för att studera människors personlighetsdrag genom att analysera deras tolkningar av slumpmässiga bläckplumpar.

9. Gatumusikanter

Natasha Dahnberg (1969–)

2009, material: mosaik i smågatsten

Gatusikanter är konstnären Natasha Dahnbergs första verk för offentlig miljö. Verket är bekostat av Musikens Hus Vänner. Konstverkets motiv

framträder bäst på avstånd, förslagsvis från fönstren på Uppsala konsert och kongress sjätte våning.

10. Avhopp

Maria Lewis (1963–)

2013, material: rostfritt stål

11. Skruvarna

Katarina Persson (1964–)

2013, material: gjutjärn

12. Lilla tåget

Pernilla Sylwan (1969–)

2013, material: stålplåt, stål

Avhopp, Lilla tåget och Skruvarna kom alla på plats på Reseplan

när Uppsalas stationsområde fick sin nya utformning. Alla tre verken förhåller sig till platsen och dess historia. Avhopp som en tanke för alla oss som reser – kanske har idén slagit oss om att en vacker dag hoppa av och göra något helt annat? Lilla tåget kan ses som en liten version av Lennakatten som har sin station ett hundratal meter söderut och tidigare på just den här platsen. Skruvarna för tankarna till de industrier som fanns på östra sidan av Fyrisån, till exempel mekaniska verkstäder. Här kommer gigantiska skruvar upp ur jorden. Alla tre konstverken har också en förskjutning i skala.

Ytterligare verk av kvinnliga konstnärer

13. Lilli och Lisa; Nisse; Tinja; Buddy; Kummin, Peppar och Timjan

Aline Magnusson (1939–)

2012, material: brons

När Frodeparken rustades placerade kommunen ut flera verk av Aline Magnusson i den smala parken. Där finns nu både katter, råttor, kaniner och en bagge.

14. Fågel, fisk och mittemellan

Ulla Fries (1946–)

2007, material: laminerat glas

Verket föreställer ett fem meter långt (o)djur som är sammansatt av flera olika uppländska djur. De ursprungliga kopparsticken är digitalt uppförstorade och överförda till laminat som monterats mellan glasskivorna i fönsterpartiet mot dammen.

15. Vilma

Hanna Beling (1972–)

2007, material: aluminium

Konstnären Hanna Belings vildsvinsunge står utanför Biotopia. Museets personal har gett den namnet Vilma.

Vildsvinsungen är en uppförstorad avbildning av ett litet vildsvin som finns på Evolutionsmuseet i Uppsala.

16. Folke Bernadotte

Solveyg Schafferer (1928–)

1977, replika 2000, material: brons

Bysten av Folke Bernadotte (1895–1948) är rest för att hedra minnet av Bernadottes insatser i Röda korset under andra världskriget. Då lyckades han genom förhandlingar få ut ca 30 000 fångar ur koncentrationsläger. Bernadotte blev mördad 1948 då han på FN:s uppdrag försökte medla mellan Israel och Palestina. Skulpturens omgivande miljö med grusparti och liggande stenblock i solfjäderform är gestaltad av landskapsarkitekt Mathias

Ahlgren.

17. Minnesplats över förlisningen av Estonia

Ragnhild Brodow (1955–)

1995, landskapsgestaltning

Den 28 september 1994 sjönk färjan M.S. Estonia på resan från Tallinn mot Stockholm och 800 människor

omkom. De som kom från Uppsala finns namngivna på stenar infällda i den gräsbevuxna kullen. Minneslunden av Ragnhild Brodow, i samarbete med landskapsarkitekt Monica Sandberg, invigdes på dagen ett år efter katastrofen.

18. Poetisk viloplats

Ulla Viotti (1933–)

2010, material: kolbränt tegel

Den blomstrande viloplatsen hedrar minnet av de unga judiska kvinnor och män som utblottade kom till Uppsala, tog emot lågt betalda

arbeten vid stadens fabriker och som rotade sig här och bildade nya familjer. I konstverket Poetisk viloplats kan det svartbrända teglet symbolisera de judiska personernas hårda arbete för att bygga ett nytt liv i ett nytt land. De blommor som växer i stolens sits kan ses som nya generationers spirande liv. I området har Tullgarns barnhem legat som 1939–1945 var en fristad för judiska ensamkommande flyktingpojkar.